

Özel Sağlık Sigortalarının Vergisel Boyutu ve Muhasebeleştirilmesi

Günay Deniz DURSUN*
Reyhan KARAMAN**

ÖZ

Sağlıklı bireyler ve bu bireylerin oluşturduğu sağlıklı toplumlar, ülkelerin gelişmişlik göstergelerinden biri olarak kabul edilmektedir. Bu nedenle, sağlık sektörünün finansmanı, işleyişi, vergi teşvikleri ve muhasebe işlemleri sistemin işleyişi üzerinde son derece etkilidir. Devletin, sosyal sigortalar yanında özel sigortalar konusunda yaptığı muafiyet ve teşvikler bu etkinin bir sonucudur. Bu çalışmanın amacı, özel sağlık poliçelerinin vergisel boyutu ve muhasebeleştirilmesinin çalışan, işveren ve devlet açısından incelenerek, mevzuattaki farklılıklara bir çözüm geliştirmektir.

Anahtar Kelimeler: Sigorta, Sağlık Sigortası, Muhasebeleştirme.

Tax Size and Accounting of Private Health Insurance

ABSTRACT

Healthy individuals and healthy societies formed by these individuals are considered as one of the indicators of development in the countries. Therefore, the financing, operation, tax incentives and accounting procedures of the health sector are very effective on the functioning of that system. The exemption and incentives of the state on private insurance as well as social insurance are a result of this effect. The aim of this study is to develop a solution to the differences in legislation by examining the tax size and accounting of private health insurance policies in terms of employee, employer and government.

Keywords: Insurance, Health Insurance, Accounting.

I. GİRİŞ

Gelecekte olma olasılığı olan ancak ne zaman olacağı ve yaratacağı zararın etkisi bugünden kestirilemeyen riskin transfer edilmesi olarak ifade edilen sigorta, sigortalı ve sigorta şirketi arasında bir sözleşmeye (poliçe) dayalı olarak ortaya çıkan bir anlaşma temeline dayanmaktadır.

Sigortacılık, riskleri transfer ederek, ortaya çıkma ihtimali olan zararların ve kayıpların etkisini azaltmakta, yarattığı fonlar sayesinde ödemeler dengesine katkı sağlamaktadır. Poliçe döneminde, finansal kayıp riski poliçe kapsamında kabul edilen şartlarla sigorta şirketine transfer edilmektedir. Böylece sigortalının bireysel yükü azalmaktadır (Çiftçi 2004).

Sigorta; devletin, toplumun karşılaştığı ortak risklere karşı güvence sağlama amacı ile uygulamaya koyduğu sosyal sigortalar ile gerçek veya tüzel kişilerin risklerini transfer ettiği özel sigortalar olarak iki temel ayrıma tabidir. Özel sigortaların tercih edilmesinin artırılması adına çeşitli indirim, muafiyet ve avantajlar devlet tarafından sunulmakta,

*Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Aydın Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Muhasebe ve Finans Yönetimi Bölümü, gunaydenizdursun@aydin.edu.tr

** İstanbul Aydın Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Muhasebe ve Denetim Yüksek Lisans Öğrencisi

böylelikle ekonomik tasarrufların artışı yaratılırken diğer taraftan da sektörün gelişimine katkı sağlanmaktadır.

Özel sigortalar içerisinde sağlık sigortalarının prim üretimlerinin artmasının nedenleri olarak; sağlık harcamalarının ülkelerin gelişmişlik düzeyi ile karşılaştırılması, gelişen teknoloji ile birlikte sağlık hizmet sunumundaki maliyet artışları, artan ortalama yaşam süresi ülkelerin sağlık harcamalarında artış gösterilmektedir (Koçkaya ve diğerleri 2016). Bu artışlar karşısında özel sağlık sigortaları sisteminin düzenlenmesine ilişkin birçok yasal düzenleme yapılmıştır. Bu düzenlemelerden bir tanesi de özel sağlık sigortası poliçe tutarlarının vergisel indirim ve muafiyetlerine ilişkindir.

Gelir Vergisi Kanunu ve ilgili tebliğleri, Sosyal Güvenlik Kanunu, Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ve Damga Vergisi Kanunu ile gelen düzenlemeler uygulayıcılar arasında özel sağlık sigortası poliçe tutarlarına ilişkin vergisel hesaplamalar ve muhasebeleştirilmesi konusunda farklı yorumlanmasına neden olmaktadır. Bu farklılığı ilgili yasal çerçevede incelemek ve özel sağlık sigortası poliçe tutarlarının çalışan ve işveren tarafından ödenmesi durumunda hesaplanacak vergiler ile muhasebeleştirilmesi konusunda öneriler geliştirme amacı ile bu çalışma hazırlanmıştır.

II. ÖZEL SAĞLIK SİGORTALARININ VERGİSEL BOYUTU

Özel sağlık sigortasının uygulamadaki en önemli faydası, gelir düzeyi daha yüksek olan bireylerin özel sağlık sigortasını seçmeleri ile sınırlı kamu kaynaklarının düşük gelirli, dezavantajlı ve özel sigortaya ulaşamayacak gruplar için tahsis edilebilirliğini sağlamasıdır. Ayrıca özel sağlık sigortası, sigortalıların sağlık hizmetlerinden yararlanmaları sonucu yapacakları yüksek maliyetli harcamaların finansal yükünü azaltmaya ve dolayısıyla sigortalıyı finansal riske karşı korumaya imkân tanımaktadır (Uğurluoğlu, Özgen 2008).

Kişilerin, özel çıkarlarının çeşitli risklere karşı teminat altında alınmasının serbest iradeleri ile sağlandığı özel sağlık sigortaları (Tiryaki, Tatar 2000) primlerinin vergilendirilmesine ilişkin birçok yasal düzenleme mevcuttur. Bu yasal düzenlemeler ile devlet, sosyal sigortalar yanında özel sağlık sigortalarının teşvikini amaçlamaktadır. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası 60. Maddesinde yer alan “devletin, vatandaşlarının sosyal güvenlik hakkını sağlayacak gerekli tedbirleri aldığı” ifadesi, bu teşviklerin temel dayanak noktasını oluşturmaktadır.

Özel sağlık sigortası primlerinin indirim oranı, 29.06.2012 tarih 28338 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 6327 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile düzenlenmiştir. Söz konusu kanunun 5. Maddesinde “*şahıs sigortalarına ödenen primlerden indirim konusu yapılabilecek tutar yüzde on beş*” olarak düzenlenmiştir.

6327 sayılı bu kanun ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu’nun 40.ve 63.maddelerinde değişiklik yapılmış ve sağlık sigortasının vergiden indirilecek limitleri belirlenmiştir. Ancak sigortanın ücretli çalışan kişinin kendisi, çocukları ve eşine olması ve ücretin yüzde on beşlik kısmını aşamayacağı şartları ile gerekli düzenleme yapılmıştır.

23.10.2012 tarihli 85 Sayılı Bireysel Emeklilik Sistemi ve Şahıs Sigortalarına Ödenen Katkı Payı ve Primlerin Vergi Matrahının Tespitinde İndirimi ve Elde Edilen Gelirlerin Vergilendirilmesi sirkülerinde de işverenin çalışan adına şahıs sigortası ödemesi durumunda vergi indirimi yapabileceği yönünde bir açıklama bulunmadığından işverenin gelir vergisi indirimi yapıp yapmayacağı konusunda görüş ayrılıkları ortaya çıkmıştır.

Uygulamada bazı görüşler 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 63.maddesinde yapılan değişiklik ve tebliğde yer alan ifadeler doğrultusunda hareket ederek işverenin yalnızca şahsına, eşine ve küçük çocuğuna yapılan özel sağlık sigortası ödemelerinde vergi indirimi olacağı, çalışan adına sağlık sigortası poliçesi ödemesi yapması halinde vergi indiriminden yararlanamayacağını savunurken, bir diğer görüşe göre; 256 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliğ'de yer alan ifade vergi indiriminden yararlanılacağını ileri sürmektedirler. Söz konusu tebliğde işverenin, çalışanın ücretinden kesinti yapılması ile vergi matrahında indirim yapılabileceği belirtilmiştir.

Ayrıca işverenler 193 sayılı Gelir vergisi Kanunu'nun 40.maddesi gereği çalışanları adına ödemiş oldukları özel sağlık sigortaları poliçe tutarlarını sınırsız olarak ticari kazançlarından indirebilmektedirler.

Özel sağlık sigortası ödemesi ile tanınan bir diğer vergi avantajı ise prime esas kazançların belirlenmesinde uygulanmaktadır. 5510 sayılı Sosyal Güvenlik Kanunu'nun 80. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi gereği, sigortalıya ait olan ay içinde ödenen özel sağlık sigortası primi asgari ücretin %30'una denk gelen kısmı prime esas kazançta dahil edilmemekte %30'unu geçen tutar ise ödendiği ayın prime esas kazancına tabi tutulmaktadır.

Ayrıca 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun 4. Maddesine göre, işverenler tarafından ödenen özel sağlık sigortalarının damga vergisi matrahına eklenip damga vergisi hesaplanması gerektiği ortaya çıkmaktadır.

Özel sağlık sigortasında vergi indirimi ve sigorta muafiyetinden yararlanabilmek için 256 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliği'nde belirtilen bazı şartların yerine getirilmesi gerekmektedir. Söz konusu şartların taşınmaması halinde, özel sağlık sigortası poliçe tutarlarına ilişkin herhangi bir vergi indirimi ya da muafiyetinden yararlanılması söz konusu değildir. Sigorta poliçesinin bulunması, prim ödemesinin belgelendirilmesi, sigorta şirketinin merkezinin Türkiye'de olması, ödenen prim tutarının çalışanın ücretinin yüzde on beşini ve yıllık kazancının yüzde otuzunu aşmaması, ödenen prim tutarının o yılki asgari ücretin yüzde otuzunu aşmaması vergi indiriminden yararlanmanın şartlarıdır.

Özel sağlık sigortalarının sigortalının risk düzeyinin yüksek olması, primlerin artışı, sigorta şirketinin gelir gider dengesizliğine neden olabileceği gibi gerekçeleri ile sağlık sistemi içerisinde yoğun olarak kullanılmaması önerilmektedir. Sağlık sisteminin finansmanında özel sigortalar vergiler ya da sosyal sigortalar ile desteklenerek bu durumun önüne geçileceği belirtilmiştir (Tatar 2011).

III. ÖZEL SAĞLIK SİGORTALARININ MUHASEBELEŞTİRİLMESİ

Bu çalışmada, özel sağlık sigortalarının muhasebeleştirilmesi iki ayrı başlıkta ele alınmaktadır. Uygulamada, özel sağlık sigortalarına ilişkin prim tutarı çalışan tarafından ödenerek işletmeye poliçe ibraz edilebilir veya çalışana ait özel sağlık sigortası primi işveren tarafından ödenebilir. Her iki durumun incelenmesi ve vergisel hesaplamaları ile muhasebe kayıtları aşağıda örneklendirilerek açıklanmıştır. Uygulamanın karşılaştırılabilir olması açısından çalışanın brüt ücreti, özel sağlık sigortası prim tutarı, poliçe dönemi gibi veriler aynı kabul edilerek poliçenin sigortalı tarafından ödenmesi ile poliçe tutarının işveren tarafından ödenmesi durumları aşağıda örneklendirilmiştir.

3.1. Sigorta Priminin Çalışan Tarafından Ödenmesi Halinde Özel Sağlık Sigortalarının Muhasebeleştirilmesi

Sigorta poliçe tutarının işletme personeli tarafından ödenerek, işletmeye ibrazı halinde yapılacak hesaplamalar ve muhasebe kayıtlarına ilişkin durum aşağıda varsayımları belirtilmiş örnek üzerinden aktarılmıştır.

Eğitim sektöründe mali işler departmanında çalışan muhasebe personelinin 2.500 TL maaşla 01.01.2017 tarihinden itibaren çalıştığı, 12.01.2018 tarihinde X Sigorta A.Ş.' den kendisi adına özel sağlık sigortası poliçesi yaptırdığı varsayılmıştır. Poliçe tutarının ilk taksiti olan 241,63 TL'nin personel tarafından ödenerek ödemeye ilişkin dekontun mali işler departmanına ibraz edildiği kabul edilmiştir. Mali işler departmanı tarafından yapılacak bordro hesaplamasında; Tablo 1'de detayları verilen %14 Sosyal Güvenlik Kurumu işçi payı, %1 Sosyal Güvenlik Kurumu işçi işsizlik payı kesintileri yapılmıştır. Brüt ücretten bu kesintilerin toplamı ve ödenen özel sağlık sigortası prim tutarı düşüldükten sonra bulunan gelir vergisi matrahı üzerinden gelir vergisi hesaplanacaktır.

Ödenen sağlık sigortası tutarı, 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na göre brüt ücretin yüzde on beşi (2.500 TL x 0,15) olan 375 TL'yi ve 2018 yılı için asgari ücretin yıllık tutarı olan (2.029,50 x 12) 24.354,00 TL'yi aşmadığı sürece gelir vergisine tabii değildir.

Tablo 1. Ücret Tahakkuku

Brüt Ücret		2.500,00 TL
SGK İşçi Payı	(2.500 x 0,14)	350,00 TL
SGK İşçi İşsizlik Payı	(2.500 x 0,01)	25,00 TL
Gelir Vergisi	(2.500,00 – (241,63+350,00+25,00)) x 0,15	282,51 TL
Damga Vergisi	(2.500,00 x 0,00759)	18,98 TL
Net Ücret		1.823,51 TL
Aile Geçim İndirimi		152,21 TL
Personele Ödenecek Net Ücret		1.975,72 TL
SGK İşveren Payı	(2.500 x 0,205)	512,50 TL
SGK İşveren İşsizlik Payı	(2.500 x 0,02)	50,00 TL

Ücret tahakkuku çalışan açısından değerlendirildiğinde; ödenen sağlık sigortası taksit bedeli gelir vergisi matrahını azaltmaktadır. Özel sağlık sigortası poliçesine ilişkin ödeme hiç yapılmıyaydı gelir vergisi matrahı brüt ücret üzerinden SGK işçi primleri düşerek hesaplanacak ve bu durumda gelir vergisi matrahı (2.500,00 -350 -25) 2.125,00 TL olacaktır. Bu matrah üzerinden gelir vergisi ise (2.125,00 x 0,15) 318,75 TL olarak hesaplanacaktır. Özel sağlık sigortası ödemesi yokken hesaplanan gelir vergisi 318,75 TL özel sigorta ödemesi yapıldığında 282,51 TL'ye düşmüş ve böylelikle aradaki fark olan (318,75 - 282,51) 36,24 TL kadar ücret fazla tahakkuk edilerek personelin eline geçen tutarı arttırmıştır.

Yukarıdaki hesaplama, işveren açısından değerlendirildiğinde, personele ödenecek maaş tutarı toplamı özel sağlık sigortası olmaması durumunda 1.939,49 TL yerine 1.975,72 TL yani 36,24 TL daha fazla tahakkuk yapılmıştır. İşverenin personele olan ödeme tutarı artmış olsa da işveren açısından değişen bir durum söz konusu değildir. Çünkü personelin ödediği özel sağlık sigortası olmasaydı, aradaki fark kadar tutarı işveren personel adına devlete vergi olarak ödeyeceğinden işveren tarafından herhangi bir dezavantaj söz konusu değildir.

Çalışan tarafından özel sağlık sigortası poliçesinin işverene ibrazına ilişkin bu durum devlet açısından değerlendirildiğinde ise her ne kadar 36,24 TL daha az vergi tahakkuk etmiş

olsa da sosyal devlet algısı üzerinden değerlendirildiğinde, devletin vatandaşları için sağlayacağı sağlık harcamalarına katkı daha fazla olacaktır.

Tablo 1’de hesaplanan ücret tahakkukuna ilişkin ay sonunda yapılacak muhasebe kaydı ise şu şekilde olacaktır:

770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ Brüt Ücret 2.500 TL SGK İşveren Payı 512,50 TL SGK İşveren İşsizlik Payı 50,00 TL	3.062,50	
136 DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR Asgari Geçim İndirimi 152,21 TL	152,21	
335 PERSONELE BORÇLAR		1.975,72
360 ÖDENECEK VERGİ ve FONLAR Gelir Vergisi 282,51 TL Damga Vergisi 18,98 TL		301,49
361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ SGK İşveren Payı 512,50 TL SGK İşveren İşsizlik Payı 50,00 TL SGK İşçi Payı 350,00 TL SGK İşçi İşsizlik Payı 25,00 TL		937,50

3.2. Sigorta Priminin İşveren Tarafından Ödenmesi Halinde Özel Sağlık Sigortalarının Muhasebeleştirilmesi

Uygulamaya bir bütünlük teşkil etmesi açısından aynı varsayımlar altında ancak bu kez poliçe tutarının işveren tarafından ödenmesi halinde yapılacak hesaplamalar ile ücret tahakkuk kaydı aşağıda açıklanmıştır.

5510 Sayılı Sosyal Güvenlik Kanunu’nun 80. Maddesi birinci fıkrası (b) bendinde; “Aynı yardımlar ve ölüm, doğum ve evlenme yardımları, görev yollukları, seyyar görev tazminatı, kıdem tazminatı, iş sonu tazminatı veya kıdem tazminatı mahiyetindeki toplu ödeme, keşif ücreti, ihbar ve kasa tazminatları ile kurumca tutarları yıllar itibarıyla belirlenecek yemek, çocuk ve aile zamları, işverenler tarafından sigortalılar için özel sağlık sigortalarına ve bireysel emeklilik sistemine ödenen ve aylık toplamı asgari ücretin % 30’unu geçmeyen özel sağlık sigortası primi ve bireysel emeklilik katkı payları tutarları, prime esas kazançta tabi tutulmaz” ifadesi yer almaktadır. Buna göre, araştırmaya konu örnek için aylık toplamı asgari ücretin yüzde otuzu (2.029,50 x 0,30) 608,85 TL’yi geçmediği için prime esas kazançta tabi tutulmayacaktır. Aşağıda Tablo 2’de, 2.500 TL brüt ücret ve 241,63 TL özel sağlık sigortası poliçe tutarının işveren tarafından ödenmesi halinde ücret tahakkuk hesaplanması gösterilmiştir.

Tablo 2. Ücret Tahakkuku

Brüt Ücret		2.500,00 TL
SGK İşçi Payı	(2.500 x 0,14)	350,00 TL
SGK İşçi İşsizlik Payı	(2.500 x 0,01)	25,00 TL
Gelir Vergisi	$(2.500,00 - (350,00 + 25,00)) \times 0,15$	318,75 TL
Damga Vergisi	$(2.500,00 \times 0,00759) + (241,63 \times 0,00759)$	20,81 TL
Net Ücret		1.787,27 TL
Aile Geçim İndirimi		152,21 TL
Personele Ödenecek Net Ücret		1.939,48 TL
SGK İşveren Payı	(2.500 x 0,205)	512,50 TL
SGK İşveren İşsizlik Payı	(2.500 x 0,02)	50,00 TL

Gelir Vergisi Kanunu kapsamında ödenen sağlık sigortası poliçe tutarı gelir vergisinde bir indirim tabii değildir. Bu nedenle, gelir vergisi matrahında bu uygulamada herhangi bir indirim yapılmamıştır.

Özel sağlık sigortası poliçe tutarının işveren tarafından ödenmesi durumu işveren açısından değerlendirildiğinde; ödenen sağlık sigortası poliçe tutarı, Gelir Vergisi ve Sosyal Güvenlik Kanunu açısından kanunda belirtilen sınırları aşmadığından kanundan yer alan muafiyetlerden yararlanılarak gelir vergisi hesaplanmamış ve prime esas kazançta dâhil edilmemiştir. Sadece ilave olarak damga vergisi tahakkuk ettirildiğinden bu tutar işveren tarafından devlete ödenecektir. İşveren ayrıca ödenen bu poliçe taksit tutarını gider olarak muhasebeleştirerek ticari kazancından indirebilecektir.

Poliçenin işverence ödenmesi çalışan açısından değerlendirildiğinde; eline geçen maaş tutarında bir azalma olmadan, özel sağlık sigortasının sağlayacağı olanaklar ile herhangi bir hastalık halinde katlanması gereken giderler karşılanacaktır.

Söz konusu durum devlet açısından değerlendirildiğinde ise uygun görülen sınırlar dâhilinde işveren vergi muafiyetlerinden yararlanmış ancak devlet açısından herhangi bir vergi kaybı olmamıştır. Devletin teşvik ettiği sağlık sigorta sistemine, işverenler tarafından talep gelerek, sigorta sektörü sağlık harcamaları devlet tarafından desteklenmiş olacaktır.

Özel sağlık sigortası poliçe tutarının işveren tarafından ödenmesi halinde, yukarıda detaylı hesaplaması Tablo 2’de yer alan ücret ve kesintilerine ilişkin yapılacak ücret tahakkuk kaydı ise şu şekilde olacaktır:

770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ Brüt Ücret 2.500 TL Sosyal Yardımlar 243,46 TL SGK İşveren Payı 512,50 TL SGK İşveren İşsizlik Payı 50,00 TL	3.305,96	
136 DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR Asgari Geçim İndirimi 152,21 TL	152,21	
335 PERSONELE BORÇLAR		1.939,48
360 ÖDENECEK VERGİ ve FONLAR Gelir Vergisi 318,75 TL Damga Vergisi 20,81 TL		339,56
361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ SGK İşveren Payı 512,50 TL SGK İşveren İşsizlik Payı 50,00 TL SGK İşçi Payı 350,00 TL SGK İşçi İşsizlik Payı 25,00 TL		937,50
369 ÖDENECEK DİĞER KESİNTİLER Özel Kesintiler 241,63 TL		241,63

Ücret tahakkuk kaydında yer alan sosyal yardımlar tutarı olan 243,46 TL, özel sağlık sigortası poliçe tutarı ve poliçe tutarı üzerinden hesaplanan damga vergisi toplamına aittir.

IV. SONUÇ VE ÖNERİLER

Devletin de teşvik ettiği özel sağlık sigortaları gerek vergisel avantajları gerekse sağlık ihtiyaçlarının karşılanmasına katkısı sayesinde günümüzde çalışanlar ve işverenler tarafından tercih edilen bir sigorta paketidir. Çalışan ve işveren açısından da avantajları olan bu paket aynı zamanda sosyal devlet algısına da hizmet etmektedir.

Özel sağlık sigortalarının vergilendirilmesi ve muhasebeleştirilmesinde, uygulamada iki farklı görüş ortaya çıkmıştır. Bir görüş, yapılan özel sağlık ödemelerinin sadece çalışan tarafından yapılması halinde Gelir Vergisi indiriminin yapılması gerektiği yönündedir. Bir diğer görüş ise mevzuatta uygun görülen sınırlar dâhilinde vergi indiriminden yararlanılması gerektiğini savunmaktadır. Uygulamada yaşanan bu ikili durumu ortaya koymak ve mevzuat açısından inceleme yaparak vergisel avantajları irdelemek ve özel sağlık sigortalarının çalışan ve işveren tarafından karşılanması durumunda poliçenin nasıl muhasebeleştirilmesi gerektiğini aktarmak amacı ile bu çalışma yapılmıştır.

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 63.maddesinde yapılan değişiklik ve 256 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliğ esas alınarak, işveren aracılığı ile yapılan özel sağlık sigortalarının vergi matrahında indirim olarak dikkate alınmasının uygulamada esas kabulü, sigorta sektörünün desteklenmesi için oldukça önemlidir. Türkiye'de özel sağlık sigortalarının brüt prim üretimlerinin Türkiye Sigorta Birliği tarafından en son yayınlanan 2016 yılında bir önceki yıla göre %22 oranında artış göstermesi bu durumun bir sonucu olarak düşünülebilir.

Böyle bir uygulama ile sigorta sektörünün prim üretiminin artması, sektörün gelişimine, istihdam artışına, sigortalının tasarrufları sayesinde ekonomik büyümeye de katkı sağlayacaktır. Sağlık sektöründe riskin azaltılması ve sağlıklı bireylerin olması bu durumun bir diğer sonucudur. Finans piyasaları içerisinde önemli bir role sahip olan sigorta

sektörünün devlet tarafından vergi ve teşviklerle desteklenmesi ise aynı zamanda sosyal devlet anlayışına da katkı sağlayacaktır. Özel sağlık sigortalarını teşvik eden devlet, sağlık sektörü kaynaklarını özel sağlık sigortası tercih edemeyen düşük gelir düzeyine sahip kişilerin daha yoğun kullanımına ayırarak kaynakların etkin kullanımına da katkı sağlayacaktır.

Sigorta sektörünün paydaşları olan sigorta şirketleri, devlet, işveren, çalışan, finans piyasaları açısından özel sağlık sigortalarının vergi indirim ve teşvikleri ile desteklenmesi kamu yararı taşıması açısından da bütün taraflar açısından faydalı olacaktır.

KAYNAKLAR

1. Çiftçi H. (2004) Türk Sigorta Sektörünün Sorunları; DEA Analizi İle Türk Sigorta Şirketlerinin Etkinlik Düzeylerinin Belirlenmesi. **Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi** 13(1): 121-149.
2. Koçkaya G., Atikeler K. ve Yenilmez F. B. (2016) Türkiye Özel Ve Kamu Sağlık Sigortacılığı Prim / Hasar Sağlık Harcaması Değerlendirmesi. **Sosyal Güvence Dergisi** 5(9):82-101.
3. Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı, **85 Nolu Gelir Vergisi Sirküleri**, 23.10.2012.
4. Maliye Bakanlığı, **256 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliği**, 25901 Sayılı Resmi Gazete, 09.08.2005.
5. Tatar M. (2011) Sağlık Hizmetlerinin Finansman Modelleri: Sosyal Sağlık Sigortasının Türkiye'de Gelişimi. **Sosyal Güvenlik Dergisi** 1(1): 103-133.
6. Tiryaki D. ve Tatar M. (2000) Sağlık Sigortası: Teori ve Uygulama. **Hacettepe Sağlık İdaresi Dergisi** 5(4): 122-138.
7. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, 9.11.1982 Tarihli Resmi Gazete.
8. Türkiye Sigorta Birliği, **Resmi İstatistikler, Sağlık Analizleri**, <https://www.tsb.org.tr/resmi-istatistikler.aspx?pageID=909> (Erişim Tarihi: 05.05.2018)
9. Uğurluoğlu E. ve Özgen H. (2008) Sağlık Hizmetleri Finansmanı ve Hakkaniyet. **Hacettepe Sağlık İdaresi Dergisi** 11(2): 133-160.
10. 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu, 10700 Sayılı Resmi Gazete, 06.01.1960.
11. 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu, 11751 Sayılı Resmi Gazete, 11.07.1964.
12. 5510 Sayılı Sosyal Güvenlik Kanunu, 26200 Sayılı Resmi Gazete, 16.06.2006.
13. 6327 Sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 28338 Sayılı Resmi Gazete, 29.06.2012.

Atıfta Bulunmak İçin / Cite This Paper:

Dursun, G.D. & Karaman, R. (2018). *Özel Sağlık Sigortalarının Vergisel Boyutu ve Muhasebeleştirilmesi*. *Hacettepe Sağlık İdaresi Dergisi*, 21(4), 807-815.